

Posudek vedoucího diplomové práce Bc. Aleny Jamnické

**Kultúrne domy na území Prahy a Stredných Čiech v období 1948 – 1989
a ich integrované umelecké diela.**

Jaroslav J. Alt
FHS UK
EKDD

Cílem práce studentky bylo představení vytipovaných kulturních domů včetně výtvarných děl a objektů, které tvoří jejich nedílnou součást, jak co se týká interiéru, tak v některých případech i výzdoby fasád, případně exteriéru v bezprostředním okolí těchto staveb. Práce je rozdělena na část praktickou a část teoretickou. Praktická část probíhala formou terénního výzkumu, kdy studentka osobně navštívila celkem dvanáct těchto domů z nichž, s ohledem na téma práce, vybrala pět objektů, které tématu odpovídaly z hlediska integrity stavby a v ní, případně v jejím bezprostředním okolí, umístěných uměleckých děl. Výjimku z vymezeného období tvoří Masarykův kulturní dům, vybudovaný již v letech 1935-36, který je však, díky své koncepci, do značné míry přínosným pro vývoj architektury Kulturních domů v poválečném období. Každému kulturnímu domu je věnována samostatná kapitola, která se věnuje jeho historii, tzn. od iniciace, přes charakteristiku architektury a uvedení architektů, až po původní vybavení a s ním související instalaci uměleckých děl. Studentka zohledňuje i proměny interiéru (někdy i bezprostředně souvisejícího exteriéru) v průběhu dalších let. U uměleckých děl instalovaných v interiéru, případně v okolí budov, uvádí jejich autory, materiálovou technologii i techniku zpracování. Musím uznat, že detailní popisy jak exteriéru, tak interiéru i popisy konkrétních uměleckých děl jsou na velmi slušné úrovni. Podle popisů si tak čtenář může udělat poměrně dobrou představu, jak vlastní stavba, tak i konkrétní artefakty vypadají. Možná někde chybí důslednější orientace staveb ke světovým stranám. Připojená fotodokumentace, až na výjimky pořízená autorkou práce, je z hlediska její vizuální vypovídací hodnoty velice dobrá, u některých záběrů se dá hodnotit jako příkladná. Je vidět, že kolegyně Jamnická terénní průzkum pojala velmi poctivě a práce je, podle mě ukázkou toho, jak takto pojatý výzkum, který skutečně vyžaduje fyzickou přítomnost badatele, kvalitativně mnohonásobně předčí práci spoléhající se pouze na získávání a vyhodnocování více či méně sekundárních zdrojů. Získávání základních informací o architektonickém či uměleckém díle formou osobní fyzické účasti a až haptické zkušenosti badatele (pokud je to samozřejmě možné) se v podstatě nedá ničím nahradit.

V teoretické části práce metoda spočívá ve sběru a analýze písemných pramenů a relevantní literatury jak primárního, tak sekundárního charakteru. Studentka nejprve vymezuje pojem Kulturní dům, krátce se věnuje obdobím první republiky, druhé světové války a třetí republiky. Podrobněji se zabývá Kulturními domy a jejich funkcí v období komunistického režimu v Československu. V této souvislosti se zabývá programovou náplní Kulturních domů, jejich architektonickou stránkou, snahami o typizaci, dále pak i principy projektování a realizace. Stručně charakterizuje socialistický realismus jako takový i socialistický realismus v architektuře a dále pak obecněji období 60tých, 70tých, 80tých a 90tých let 20. století. V následující kapitole předkládá zajímavý fenomén funkce tehdejšího Českého fondu výtvarných umění, zřízeného v rámci Svazu československých výtvarných umělců jako jeho ekonomická jednotka, zabývající se, ve vztahu k našemu tématu i

financováním umění určeného pro veřejný prostor. Snažili jsme se se studentkou kontaktovat Národní archiv, zda bychom nemohli nahlédnout do archivu ČFVU, který je v NA uložen a kde by bylo s největší pravděpodobností možné dohledat konkrétní příklady schvalování, zadávání a financování děl určených pro veřejný prostor, ale po několika měsících urgencí se nám to, bohužel, nepodařilo.

V následujících kapitolách práce se pak studentka věnuje konkrétním objektům.

Jak v praktické, tak teoretické části pracuje studentka z hlediska metodologie velmi ukázněně a v obou případech postupuje od obecnějších charakteristik k detailnějšímu průniku do dílčích segmentů daného problému a tématu.

Literatura, kterou kolegyně Jamnická využívá je práci odpovídající. Jazyková úroveň je velmi dobrá, vycházejí z pravidel českého jazyka, místy mám v práci problém s psaním velkých a malých písmen.

Výsledkem je relativně kompaktní práce, podávající přehledný a barvitý obraz jednotlivých staveb a děl v nich umístěných, včetně jejich obecnější i detailní charakteristiky.

Práci doporučuji k obhajobě a hodnotím známkou 1, především se zohledněním studentčina velmi poctivého přístupu k terénnímu výzkumu.

Jaroslav J. Alt

V Trstěnice dne 20. 1. 2021.